

1. ΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 31/08/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 31/08/2025

Σελίδα: 27

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Οι εισοδηματικές ανισότητες στο προσκήνιο

Του ΜΑΝΟΥ ΜΑΤΣΑΪΤΑΝΗ

Σε μια αποστογή της περιβόητης συνέντευξης του στη Monde, ο Αλέξης Τσίπρας είπε κατά λέξη τα εξής: «Μεταξύ 2015 και 2019, τα εισοδήματα του 10% των φτωχότερων αυξήθηκαν κατά 45%, ενώ μειώθηκαν κατά 2,7% για το 10% των πλουσιότερων. [...] Αντίθετα, μεταξύ 2019 και 2023, τα εισοδήματα του 10% των φτωχότερων μειώθηκαν κατά 8,1%, ενώ τα εισοδήματα του 10% των πλουσιότερων αυξήθηκαν κατά 13%».

Είναι κάπως απλουστευτικό να πιστώνεται – ή να κρεώνεται – εξ ολοκλήρου σε μια κυβέρνηση η πορεία της οικονομίας, και οι επιπτώσεις της στην κατανομή του εισοδήματος. Όμως μια τόσο θεαματικά αναδιανομή αρχικά υπέρ των οικονομικά αδύναμων και στη συνέχεια υπέρ των οικονομικά ισχυρών δεν μπορεί ούτε να αγνοηθεί ούτε να αποδοθεί (και πάλι, εξ ολοκλήρου) σε εξελίξεις πέρα από τον έλεγχο της κυβέρνησης. Το θέμα είναι εάν αυτό που είχε ο πρώην πρωθυπουργός ισχύει.

Εάν αναλύσει κανείς τα ίδια στοιχεία (Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών EU-SILC), αποπληθωρισμένα με τον Γενικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, η εικόνα που προκύπτει είναι αρκετά διαφορετική: Την περίοδο 2015-2019, τα

Οι μισθοί παραμένουν απελπιστικά χαμηλοί, αλλά μερικές εκατοντάδες χιλιάδες που πριν ήταν άνεργοι τώρα εργάζονται.

(πραγματικά) εισοδήματα αυξήθηκαν κατά 31,7% στο χαμηλότερο δέκατο της εισοδηματικής κατανομής και κατά 2,3% στο υψηλότερο. Την περίοδο 2019-2023, η αύξηση ήταν 15,5% για το φτωχότερο δεκατημόριο και 9,7% για το υψηλότερο.

Δεδομένου ότι η πρόθεση του

κ. Τσίπρα ήταν να καρπωθεί την επί των ημερών του αναδιανομή υπέρ των φτωχότερων, είναι λίγο παράξενο που συγκρίνει το 2019 με το 2015. Στο κάτω κάτω, σχεδόν ολόκληρο το 2015, από τον Ιανουάριο, κυβερνούσε ο ίδιος. Η παράλειψη, ηθελημένη ή όχι, δεν είναι άμοιρη συνεπειών: σύμφωνα με τα ίδια δεδομένα, το ταραγμένο 2015 τα εισοδήματα των φτωχότερων μειώθηκαν κατά 6,2%, ενώ των πλουσιότερων αυξήθηκαν κατά 1,4%. Δεν κρεώνεται στον κ. Τσίπρα αυτή η αναδιανομή εις βάρος των φτωχότερων;

Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και έτσι, τα στοιχεία δείχνουν ότι η εισοδηματική ανισότητα όντως μειώθηκε σημαντικά το δεύτερο μισό της προηγούμενης δεκαετίας. Αντιθέτως, το δεύτερο σκέλος του ισχυρισμού του κ. Τσίπρα δεν επιβεβαιώνεται: δεν προκύπτει από πουθενά ότι τα πραγματικά εισοδήματα των φτωχότερων μειώθηκαν, ούτε ότι η ανισότητα αυξήθηκε σημαντικά, μετά το 2019. Για τους ρέκτες: ο λόγος των

εισοδημάτων του πλουσιότερου 10% με το φτωχότερο 10% (δείκτης συνέντευξης Τσίπρα) συνέχισε να μειώνεται επί Νέας Δημοκρατίας, ενώ ο λόγος των εισοδημάτων του πλουσιότερου 20% με το φτωχότερο 20% (δείκτης Eurostat/ΕΛΣΤΑΤ) αυξήθηκε επί COVID, μετά μειώθηκε, και έκτοτε σταθεροποιήθηκε – τουλάχιστον προς το παρόν – λίγο πάνω από το επίπεδο του 2019.

Είναι λογικό ότι τα πραγματικά εισοδήματα των φτωχότερων βελτιώθηκαν μετά το 2019. Οι μισθοί παραμένουν απελπιστικά χαμηλοί, αλλά μερικές εκατοντάδες χιλιάδες που πριν ήταν άνεργοι τώρα εργάζονται. Οι κατώτατοι μισθοί αυξήθηκαν σημαντικά. Τα εισοδήματα δεν έχουν μειωθεί.

Εκλείσει το θέμα; Όχι ακριβώς. Η ακρίβεια δεν πλύνει το ίδιο τους πάντες. Οι φτωχοί αφιερώνουν μεγαλύτερο μερίδιο του οικογενειακού προϋπολογισμού για ενέργεια και τρόφιμα, άρα η πρόσφατη πληθωριστική έξαρση τους κοστίζει περισσότερο. Επίσης, τα εισοδήματα δεν είναι το παν:

η χώρα μας είναι πρωταθλήτρια Ευρώπης στο ποσοστό των πολιτών που δηλώνουν ότι δεν έχουν πρόσβαση στην περιβαλψη που έχουν ανάγκη. Η αδιαφορία για την παρακμή του ΕΣΥ έχει συνέπειες. Αντιστοίχως για τα δημόσια σχολεία, τις δημόσιες συγκοι-

Οι φτωχοί αφιερώνουν μεγαλύτερο μερίδιο του προϋπολογισμού για ενέργεια και τρόφιμα η πληθωριστική έξαρση τους κοστίζει περισσότερο.

ινωνίες, και τα άλλα «εισοδήματα σε είδος».

Η κυβέρνηση δεν στρέφεται κατά των φτωχών. Εάν μπορεί κανείς να την κατηγορήσει για κάτι είναι για το πώς (δεν) αντιμετωπίζει τις παρενέργειες εξελίξεων που δεν ελέγχει πλήρως αλλά εν μέρει: η επαναφορά ενός βαθιά

προβληματικού μοντέλου ανάπτυξης συσσωρεύει αδιέξοδα, ο υπερτουρισμός υποσκάπτει την (περιβαλλοντική, κοινωνική, οικονομική) βιωσιμότητα της χώρας, η Golden Visa και το Airbnb κάνουν απρόσιτη την κατοικία κ.ο.κ.

Ενίοτε, βέβαια, η κυβέρνηση στρέφεται ευθέως υπέρ των μη φτωχών: π.χ. με τη σχεδιαζόμενη κατάργηση της προσωπικής διαφοράς ετομιάζεται να μοιράσει εκατοντάδες εκατομμύρια σε συνταξιούχους που ακόμη και μετά τις μνημονιακές περικοπές εισπράττουν πολύ περισσότερα από όσα είχαν συνεισφέρει (οι ίδιοι και οι εργοδότες τους), υποθηκεύοντας αμέριμνα το μέλλον των νέων και των επερχόμενων γενεών. Σαν να μη χρεοκοπήσαμε το 2010.

Αλλά αυτό είναι θέμα επόμενου άρθρου.

Ο κ. Μάνος Μαρσαγγάνης είναι καθηγητής Δημόσιας Οικονομικής στο Πολυτεχνείο Μηάνου και επικεφαλής του Προγράμματος Ελληνικής & Ευρωπαϊκής Οικονομίας του [ELIAMEP](http://www.ELIAMEP.org).